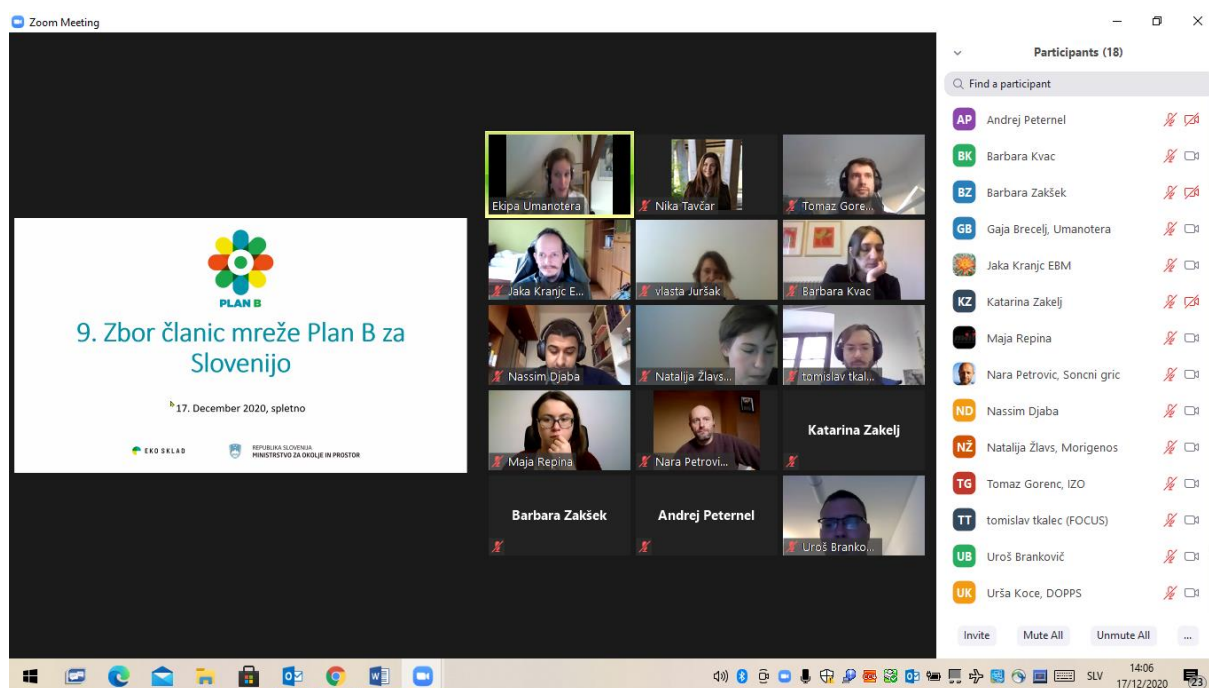

Poročilo 9. zбора članic Plana B za Slovenijo – mreže nevladnih organizacij za trajnostni razvoj

17. december 2020, ZOOM

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main window displays a slide with the following text:

PLAN B
9. Zbor članic mreže Plan B za Slovenijo
17. December 2020, spletno

Logos for EKO SKLAD and the Slovenian Ministry of Environment and Spatial Planning are visible at the bottom of the slide.

The participant list on the right, titled 'Participants (18)', includes the following names and initials:

- AP Andrej Peternel
- BK Barbara Kvac
- BZ Barbara Zakšek
- GB Gaja Brecej, Umanotera
- Jaka Kranjc EBM
- KZ Katarina Zakelj
- Maja Repina
- Nara Petrovic, Soncni gric
- ND Nassim Djaba
- NZ Natalija Žlavs, Morigenos
- TG Tomaz Gorenc, IZO
- TT tomislav tkalec (FOCUS)
- UB Uroš Brankovič
- UK Urša Koce, DOPPS

Zapisala: Polona Valič (Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj)
Ljubljana, 19. 1. 2021

1. Uvod

Ker so nam v preteklem letu razmere onemogočile izvedbo srečanja v živo, smo tokratno Letno srečanje mreže Plan B za Slovenijo, Zbor članic 2020 izvedli v spletni obliki.

Zbor članic mreže Plan B za Slovenijo je potekal 17. 12. 2020, združil pa je nevladne organizacije, ki delujemo na področju varstva okolja, ohranjanja narave in trajnostnega razvoja, kar je še posebej pomembno v tem turbulentnem času. V prvem delu srečanja so se udeleženci prek predstavitev koordinatorice mreže in koordinatorjev delovnih skupin seznanili z delom mreže Plan B za Slovenijo v obdobju 2019/20. V drugem delu pa smo se posvetili trenutno aktualni situaciji okoljskih NVO in vprašanju statusa delovanja v javnem interesu, predstavili pa smo tudi akcijo 0,5 % dohodnine, ki je nastala v okviru delovne skupine Financiranje okoljskih NVO.

2. Udeleženci srečanja

<i>Ime in priimek</i>	<i>Organizacija</i>
Aljoša Petek	Pravno-informacijski center nevladnih organizacij - PIC
Damjan Vinko	Slovensko odonatološko društvo
Andrej Gnezda	Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Gaja Breclj	Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Uroš Brankovič	Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj
Maja Rijavec	Društvo Smetumet (v času predstavitve malih projektov)
Alenka Kreč Bricelj	Društvo Smetumet (v času predstavitve malih projektov)
Nika Tavčar	Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Polona Valič	Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj
Nara Petrovič	Društvo Sončni grič
Katarina Žakelj	CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp
Tomislav Tkalec	Focus, društvo za sonaraven razvoj
Barbara Kvac	Focus, društvo za sonaraven razvoj
Jaka Kranjc	Ekologi brez meja
Nassim Djaba	Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija

Urša Koce	Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije - DOPPS
Natalija Žlavs	Morigenos - slovensko društvo za morske sesalce
Maja Repina	Mariborska kolesarska mreža
Andrej Peternel	DPOMS - Društvo za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije
Iztok Erjavec	Inštitut InTeRCeR
Barbara Zakšek	DPOMS - Društvo za proučevanje in ohranjanje metuljev Slovenije
Vlasta Juršak	Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj
Tomaž Gorenc	Inštitut za zdravje in okolje
Matija Dvoršak	Ljubljanska kolesarska mreža
Renata Karba	Umanotera, Slovenska fundacija za trajnostni razvoj

Na Zboru članic je bilo prisotnih 25 udeležencev iz 17 organizacij. Za sklepčnost Zbora članic bi morale biti prisotni vsaj 19 članic mreže, zato Zbor članic ni bil sklepčen.

3. Vsebina srečanja

Namen in cilji letnega srečanja:

Namen:

- Informiranost, občutek večje pripadnosti mreži in aktivnejše sodelovanje članic mreže
- Predstavitev informacij o statusih delovanja v javnem interesu

Cilji:

- Seznanitev članic z delom mreže v obdobju 2019-20
- Seznanitev članic s storitvami, ki jih ponuja mreža
- Seznanitev članic s pomembnimi informacijami glede statusov delovanja v javnem interesu na področjih varstva okolja in ohranjanja narave

3.1 Predstavitev delovanja mreže

Koordinatorica mreže je [predstavila delovanje mreže](#), ki je zaobjemalo predstavitev dosežkov, spoznanj in izkušenj ter izzivov, ki nas čakajo v prihodnjem obdobju. Predstavljene so bile tudi podporne storitve, ki so jih članice deležne s strani mreže Plan B za Slovenijo.

Pretežni del leta 2020 je zaznamovala epidemiološka kriza, zato nas je zanimalo, kako je pandemija vplivala na delovanje članic mreže, kar smo poizvedeli z anketnim vprašanjem:

Anketno vprašanje: **V kakšni meri je pandemija vplivala na vašo organizacijo?**

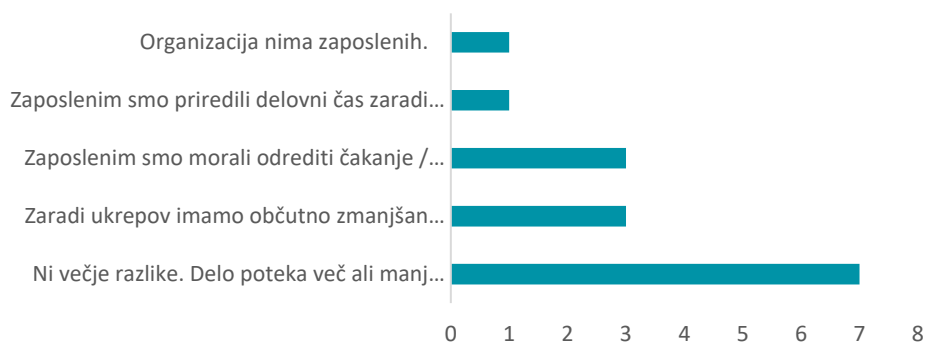
Možni odgovori:

- Ni večje razlike. Delo poteka več ali manj enako.

- Zaradi ukrepov imamo občutno zmanjšan obseg dela.
- Zaposlenim smo morali odrediti čakanje / skrajšan delovni čas ali jih odpustiti.
- Zaposlenim smo priredili delovni čas zaradi varstva otrok.
- Organizacija nima zaposlenih.

Večina članic je odgovorila, da ne opazijo večjih sprememb pri svojem delu. Tri organizacije so imele zaradi ukrepov občutno zmanjšan obseg dela, 3 organizacije so odredile zaposlenim čakanje oz. skrajšan delovni čas (slika 1).

V kakšni meri je pandemija vplivala na vašo organizacijo?

Slika 1: Graf, ki prikazuje v kakšni meri je pandemija vplivala na organizacije, članice mreže. Na vprašanje je odgovorilo 14 organizacij.

Sledile so predstavitve s strani koordinatorjev delovnih skupin mreže, saj je od zadnjega letnega srečanja prišlo do nekaterih sprememb. V letu 2020 smo ustanovili novo delovno skupino za presečno področje okolje – zdravje, koordiniranje DS Ekološko kmetijstvo in samooskrbo pa je prevzela organizacija Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj. Predstavitve so bile izvedene v sledečem vrstnem redu:

1. Trajnostna energetika (Focus)
2. Podnebna politika (Focus)
3. Zeleni razvojni preboj (Umanotera)
4. Okoljevarstveno pravno varstvo (Pravno informacijski center NVO –PIC)
5. KTHP (CIPRA)
6. Upravljanje z viri in odpadki (Ekologi brez meja)
7. Varstvo narave (Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije – DOPPS)
8. Ekološko kmetijstvo in samooskrba (Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj)
9. Financiranje okoljskih NVO (Umanotera)
10. Okolje – zdravje (Inštitut za zdravje in okolje)

3.2 Mali projekti mreže

Koordinatorica mreže je nato predstavila male projekte mreže, ki se izvajajo v okviru Podnebnega programa Plan B za Slovenijo. Gre za izvajanje manjših lokalnih projektov, ki naslavlja podnebne spremembe in hkrati gradijo na opolnomočenju nevladnih organizacij, članic mreže. Konec junija smo v okviru Podnebnega programa mreže Plan B za Slovenijo objavili poziv za članice mreže k prijavi projektnih idej. Na Poziv so prispele 3 vloge, od katerih so vse ustrezale administrativnim zahtevam in

katere je julija pregledala komisija za ocenjevanje predlogov. Programski svet mreže Plan B za Slovenijo je odobril naslednje projekte, ki se izvajajo v okviru Podnebne programa mreže in ki so jih njihovi izvajalci tudi predstavili na LS mreže:

- Sončni grič, društvo za trajnostno kulturo bivanja: **Zasaditev mešanega sadovnjaka avtohtonih istrskih sadnih sort**
- Kulturno ekološko društvo Smetumet, socialno podjetje: [Morje smeti; osveščevalni razstavi o plastičnih odpadkih v morju](#)
- Ljubljanska kolesarska mreža, društvo za vzpodbujanje kolesarjenja in trajnostnega prometa (kratica LKM): **Kolesarimo – lokalno se hranimo**

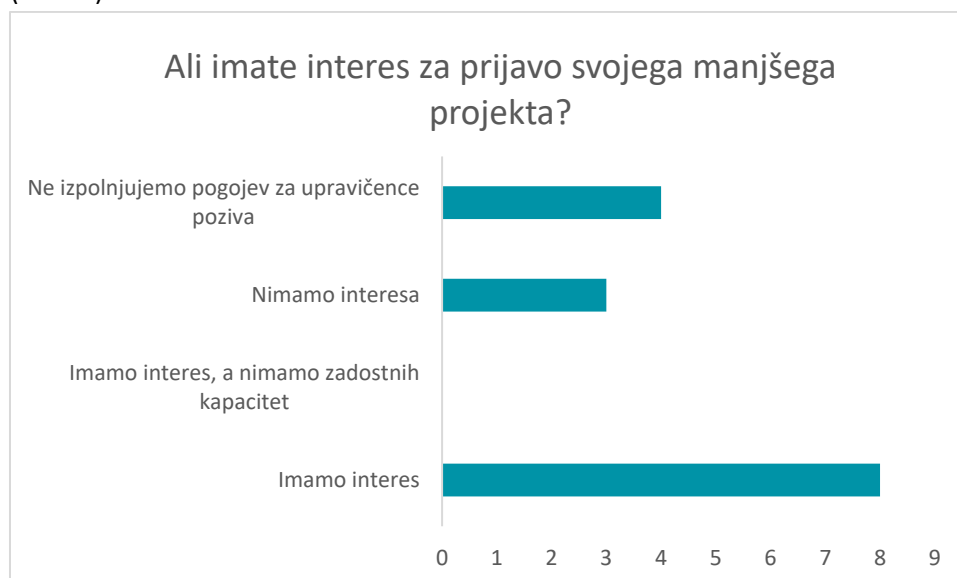
Drugi poziv mreže za izvajanje manjših projektov članic mreže je predviden za leto 2022. Z drugim anketnim vprašanjem smo članice povprašali o interesu za izvajanje takšnih projektov:

Anketno vprašanje: **Ali imate interes za prijavo svojega manjšega projekta?**

Možni odgovori:

- Imamo interes
- Imamo interes, a nimamo zadostnih kapacitet
- Nimamo interesa
- Ne izpolnjujemo pogojev za upravičence poziva

Večina članic je odgovorila, da ima interes za izvajanje manjših projektov, tri članice interesa nimajo (Slika 2).

Slika 2. Graf, ki prikazuje interes članic za izvajanje manjših projektov. Na vprašanje je odgovorilo 15 organizacij.

3.3 Glasovanje

Sledil je pregled sklepčnosti Zbora članic. Udeleženi je bilo 17 od 36 organizacij članic mreže, kar ni zadostovalo za sklepčnost zbora, zato se je glasovanje izvedlo na Korespondenčnem Zboru članic 2020, ki je potekal med 18. 12. 2020 in 15. 1. 2021.

3.4 Akcija 0,5 % dohodnine

Koordinatorica mreže je predstavila akcijo [0,5 - Vaš prispevek za naravo in okolje, ki vas nič ne stane!](#), ki je nastala v okviru DS Financiranje okoljskih NVO.ⁱ

Vsak dohodninski zavezanec lahko od leta 2007 naprej 0,5 % svoje dohodnine nameni za javno koristne namene. Posameznik lahko donira največ petim različnim organizacijam v skupnem odstotku 0,5 % dohodnine (npr. lahko petim po 0,1 % ali dvema po 0,2 % in eni 0,1 %). Med prvimi tisoči prejemniki v letu 2019, ki prejmejo donacije do višine cca 1200 evrov je bilo tudi pet organizacij članic mreže Plan B za Slovenijo. Ker si želimo, da bi se število prejemnikov donacije dohodnine med članicami mreže zvišalo, smo se odločili, da v okviru mreže pripravimo komunikacijsko sredstvo, ki ga članice lahko enostavno uporabljajo pri naslavljanju potencialnih donatorjev. Na spletni strani mreže smo zato ustvarili [podstran, ki je namenjena pridobivanju donacij](#) iz naslova 0,5 % dohodnine. Na strani so na kratko predstavljene organizacije, ki imajo možnost pridobivanja donacij iz dohodnine in ki si to tudi želijo.

3.5. Statusi delovanja v javnem interesu

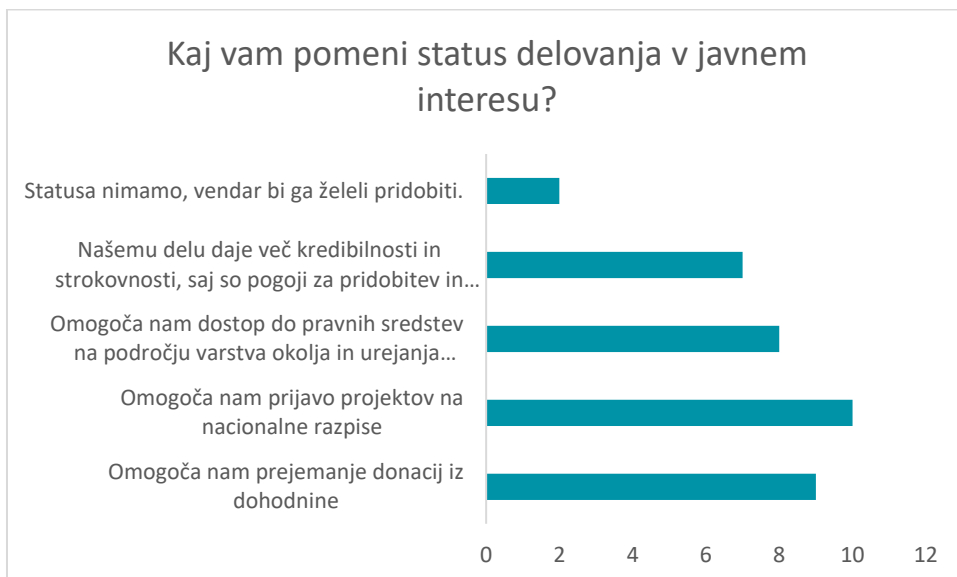
V zadnjem delu srečanja smo se posvetili statusom delovanja v javnem interesu. Zanimalo nas je, kaj se trenutno dogaja na zakonodajnem področju glede statusov v javnem interesu, in kaj lahko pričakujemo v prihodnjem letu, kar so nam predstavili v Pravno informacijskem centru nevladnih organizacij – PIC. Sledila je razprava o težavah in vprašanih članic, povezanih s statusi, ter o tem, kako preseči trenutno zamejitev MOP in Eko sklada na financiranje le tistih NVO, ki imajo status delovanja v javnem interesu. Zanimalo nas je tudi, zakaj imajo članice statuse in kaj jim le-ti omogočajo, kar smo poizvedeli v tretji anketi:

Anketno vprašanje: **Kaj vam pomeni status delovanja v javnem interesu?**

Možni odgovori:

- Omogoča nam prejemanje donacij iz dohodnine
- Omogoča nam prijavo projektov na nacionalne razpise
- Omogoča nam dostop do pravnih sredstev na področju varstva okolja in urejanja prostora
- Našemu delu daje več kredibilnosti in strokovnosti, saj so pogoji za pridobitev in ohranitev statusa zahtevni.
- Statusa nimamo, vendar bi ga želeli pridobiti.

Skorajda vsi imetniki statusa so odgovorili, da jim le-ta omogoča prijavo projektov na nacionalne razpise, večini pa omogoča tudi prejemanje donacij iz dohodnine. Organizacijam status daje večjo kredibilnost, strinjajo pa se tudi, da jim omogoča dostop do pravnih sredstev (slika 3).

Slika 3: Graf, ki prikazuje kaj organizacijam pomeni status delovanja v javnem interesu. Na vprašanje je odgovorilo 13 organizacij.

ⁱ V času od letnega srečanja do objave poročila je bil v sklopu interventnega zakona #PKP7 sprejet tudi ukrep, s katerim so nevladne organizacije po novem upravičene do donacij v višini 1 % dohodnine, in ne več 0,5 %.

Podnebni program mreže Plan B za Slovenijo sofinancirata Eko sklad in Ministrstvo za okolje in prostor s sredstvi Sklada za podnebne spremembe